

Österåker

En bostadspolitisk sammanställning

Kommunens förutsättningar

Här presenteras externa faktorer som påverkar förutsättningarna en kommun har att bedriva verksamhet och vilka möjligheter invånarna har på bostadsmarknaden.

Överblick över demografi och arbetsmarknad

Folkmängd (2021)	48 234 invånare – 15/26 ¹
Befolkningsökning (2021)	+1 590 invånare – 5/26 ¹
Flyttnetto* (2021)	+1 381 invånare – 1/26 ¹
Fördelning arbetstagare i kommunen (2019-2020)	19 % offentligt, 81 % privat – 19/26 ²
Största bransch (2020)	Vård och omsorg; sociala tjänster, 16 %
Medianinkomst (2020)	27 583 kr/ månad – 15/26 ³

* = Antalet inflyttade subtraherat med antalet utflyttade. Ett negativt tal visar alltså på en större utflytt.

¹ = Placering bland de kommuner inom ramen för denna undersökning, där störst (positiva) invånartal är 1.

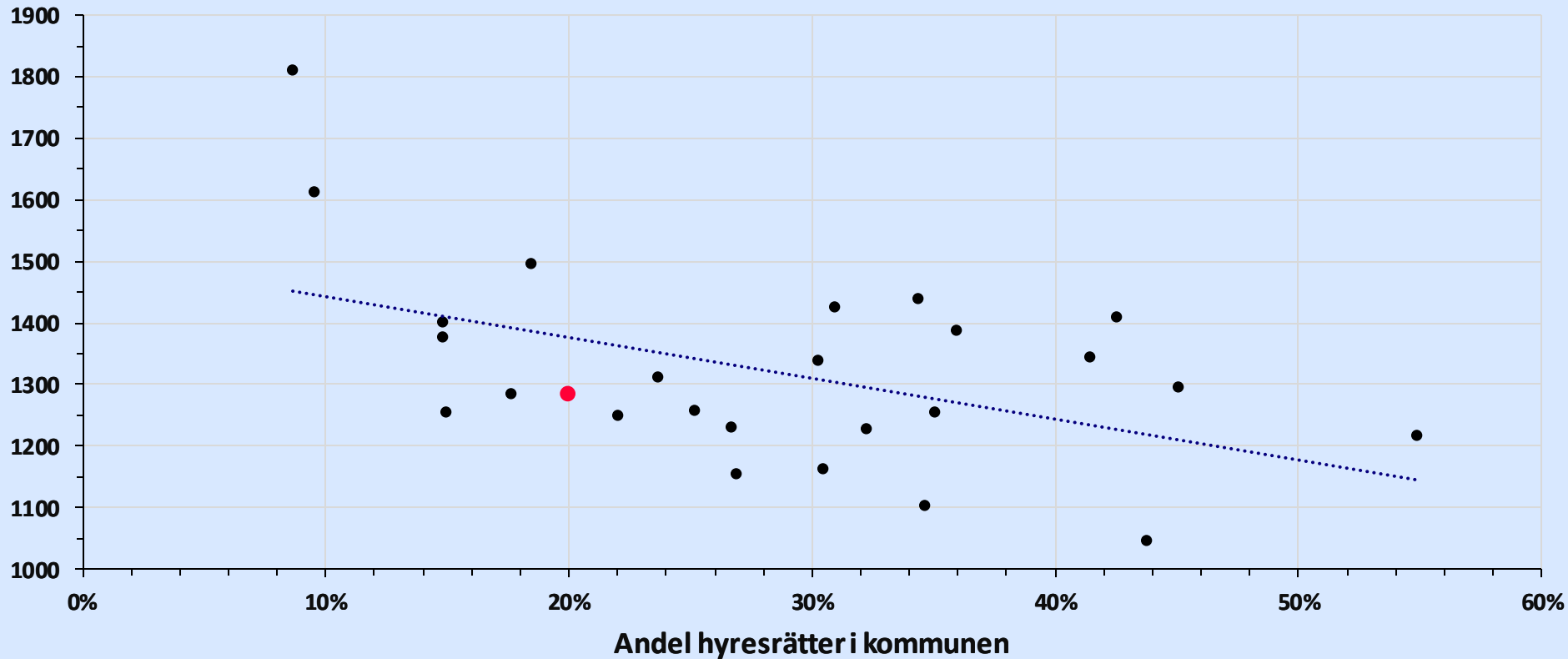
² = Placering bland de kommuner inom ramen för denna undersökning, där högst andel offentligt anställda är 1.

³ = Placering bland de kommuner inom ramen för denna undersökning, där högst inkomst är 1.

Relativt låg tillgång på hyresrätter med låg hyra

För att ge en överblick av bostadssituationen i kommunen visar vi hur andelen hyresrätter och årshyra ser ut för respektive kommun. Med 95 % säkerhet kan vi se att en hög andel hyresrätter också innebär lägre årshyra. Österåker har en medianårshyra på 1 284 kr/ kvm och andelen hyresrätter är 19,94 %.

Medianårshyra/ kvm

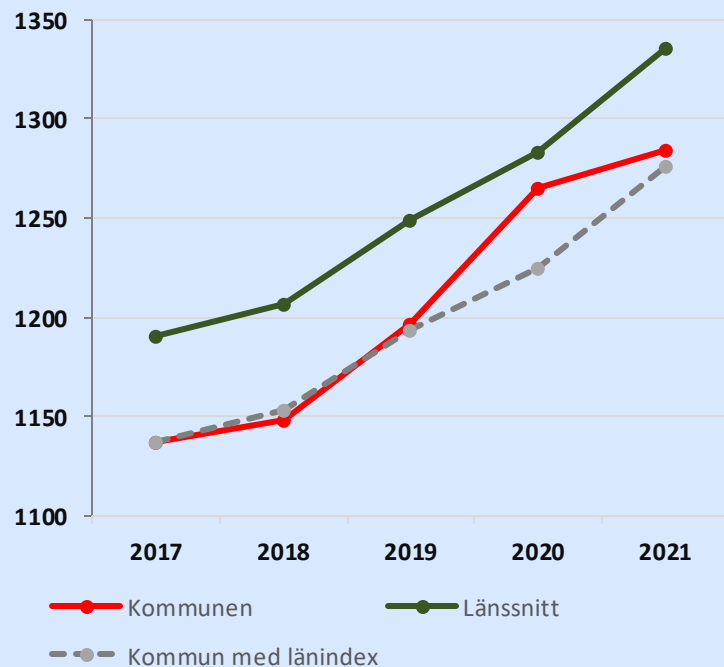

Röd prick = Österåkers kommun
Svarta prickar = övriga kommuner
i Stockholms län

Lägre hyresnivå än snittet

Österåker har klart lägre hyror än genomsnittet i Stockholms län med likvärdig ökningstakt. Hyrorna i Österåker har sedan 2017 i genomsnitt ökat med 3,1 % per år. Motsvarande siffra i länet är 2,94 % per år.

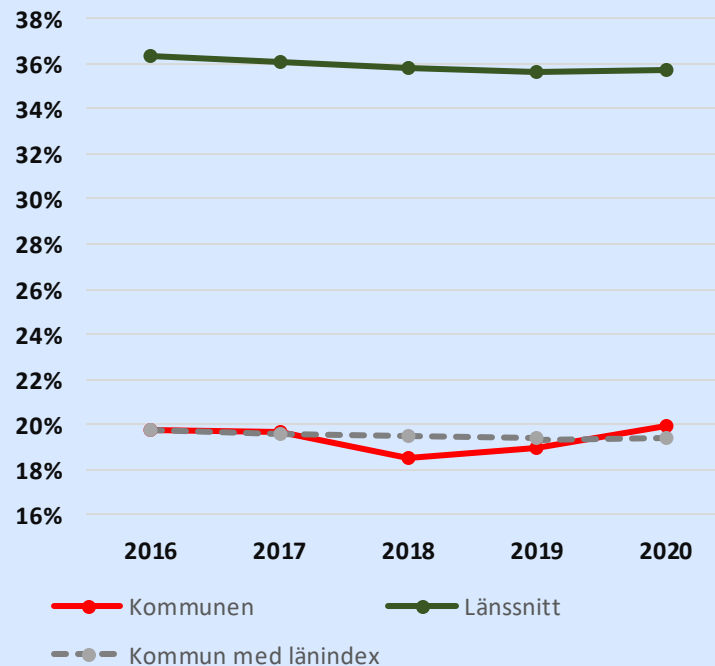
Medianårshyra/ kvm

Andelen hyresrätter ökar

Antalet hyresrätter har 2016-2020 ökat från 3 470 till 3 818 och andelen hyresrätter från 19,75 % till 19,94%. Dessa siffror går mot trenden i Stockholms län där andelen hyresrätter minskar.

Andel hyresrätter

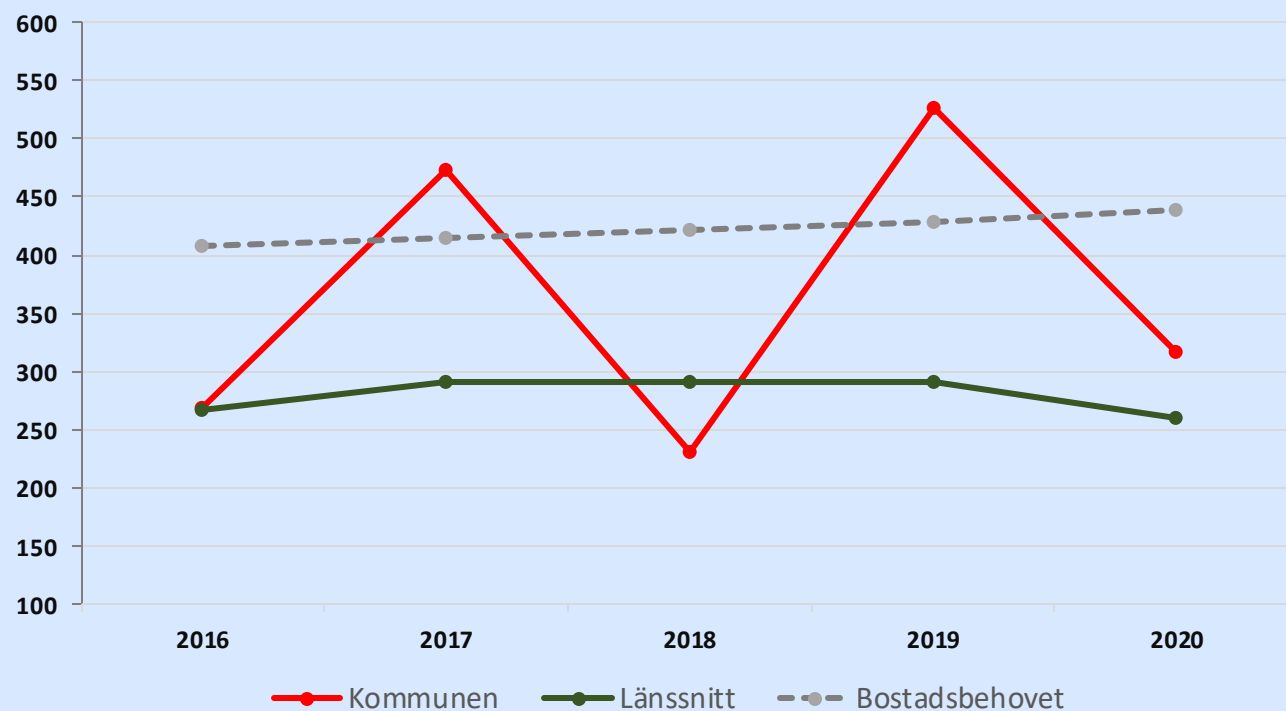
Inga ombildade hyresrätter

2016–2020 har 0 hyresrätter ombildats till bostadsrätter. Österåker är därmed bäst i klassen i länet tillsammans med 6 andra kommuner.

Kommunen bygger mycket men för lite

2016–2020 har Österåkers kommun färdigställt 1 815 bostäder. Det är i genomsnitt 363 bostäder per år, strax under bostadsbehovet. I Österåker skulle det behöva byggas över 400 bostäder per år för att tillgodose det regionala bostadsbehovet.

Antal färdigställda bostäder/ år

9,4 bostäder per 1 000 invånare

Så många bostäder behövs varje år fram till 2030 enligt Boverket för att möta bostadsbehovet i regionen.

Armada – en av regionens ekonomiskt svagaste allmännyttor

Kommunen har en allmännytta med ett ägardirektiv. Ägardirektiv klargör att kommunstyrelsen har stort inflytande över bolaget. Kommunstyrelsen får i egenskap av företrädare för ägaren (kommunstyrelsen) besluta om allt som bolaget självt inte fattar beslut om. Dock under förutsättning att beslutet inte är av principiell beskaffenhet eller av större vikt, det kan exempelvis handla om avyttringar av egendom (om värdet överstiger 30 Mkr).

Redovisat resultat 2018–2020

Omsättning (3-årsnitt)	335,9 Mkr – plats 14/23 ¹
Resultat (3-årsnitt)	30,2 Mkr – plats 17/23 ¹
Eget kapital	247,6 Mkr – plats 20/23 ¹
Soliditet	7,5 % – plats 23/23 ¹
Direktavkastning (3-årsnitt)	5,73 % – plats 14/23 ¹

¹ = Placering bland de kommuner inom ramen för denna undersökning.

Källa: Redovisat utfall i respektive allmännyttigt bolags årsredovisning

”Armadakoncernen ska bidra till Österåkers kommuns vision och stärka kommunens ambitioner att betraktas som en attraktiv kommun genom välskötta och väl underhållna bostäder.”

Källa: Österåkers kommun

Appendix

Bakgrund och metod

Data i denna undersökning är hämtad öppen data, d.v.s. data som vem som helst utan hinder eller kostnader kan tillgå. Primärt har **SCB:s** statistikdatabas använts, men även **Boverkets** bostadsmarknadsenkäter, årsredovisningar från de allmännyttiga bostadsbolagen samt respektive kommuns ägardirektiv till de allmännyttiga bostadsbolagen. Totalt har sammanställningen omfattat 26 kommuner. Det inkluderar alla kommuner inom Stockholms län (exklusive Norrtälje) samt Gotland.

Sammanställningen innefattar statistik som ger en bild av kommuners demografiska sammansättning och hur kommunens bostadspolitik ser ut. För varje område i sammanställningen har respektive kommuns data jämförts eller placerats i relation till övriga kommuner. Detta för att sätta statistiken i en större kontext och öka förståelsen för kommunens förutsättningar när det kommer till den förda bostadspolitiken.

I **punktdiagrammet på sida 3** har en linjär regressionsanalys genomförts. En linje har alltså skapats där sambandet mellan

andelen hyresrätter i en kommun och medianårshyra/ kvm i hyresrätter påvisas. Ett konfidensintervall med konfidensgraden 95 % valdes. Det är det vanligaste för den här typen av analyser. Med hjälp av att räkna ut ett så kallat p-värde (sannolikheten att den observerade data inte har ett samband) kan vi därför med 95 % säkerhet säga att de två variablerna är korrelerade. Sambandet illustreras med en trendlinje som ligger närmast sambandet mellan årshyra/ kvm och andelen hyresrätter i kommunen.

I **linjediagrammet på sida 5** har en uträkning gjorts baserat på Österåker kommuns samt länets befolkning för bostadsbehovet som är 9,4 bostäder per 1000 invånare. Den streckade linjen 'bostadsbehovet' är uträknad baserat på Österåkers befolkning och länsnittet är justerat mot kommunens befolkningsstorlek.

Appendix forts.

Definitioner och begrepp

Länssnitt avser i diagrammet *Medianårshyra/kvm* samtliga kommuner i Stockholms län och i *Andelen hyresrätter* kommunerna inom ramen för denna undersökning. I diagrammet om *Bostadsbyggandet* så åsyftas länssnitt Stockholms län (exkl. Norrtälje). De delar in Sverige i så kallade Funktionella analysregioner (FA-regioner) och där räknas Stockholms län ihop med Uppsala län. Gotland räknas för sig.

Omsättning avser bolagets totala intäkter.

Resultat innebär omsättningen efter kostnader, finansiella poster (exempelvis ränteintäkter/kostnader) och skatt.

Eget kapital innebär hur mycket kapital bolaget har i kronor, aktier, fonder.

Soliditet avser ”synlig soliditet”, det vill säga hur stor andel av bolagets totala bokförda tillgångar som finansierats med hjälp av bokfört eget kapital.

Direktavkastning innebär direktavkastning på bokfört värde. Det räknas fram genom driftnetto dividerat på bokfört värde och där driftnetto är hyresintäkter subtraherat med driftkostnader, underhållskostnader och fastighetsskatt.

Tolkningsguide

I de två linjediagrammen på sida 4 finns det linjer döpta till ”**kommun med länsindex**”. Dessa illustrerar hur kommunens förändring hade varit med länssnittets procentuella förändring år till år men med samma ”start”. Detta för att få en direkt översyn av hur kommunen senaste åren, utifrån samma utgångspunkt, har presterat i jämförelse med länet.

Bostadsbehovet i linjediagrammet som visar på bostadsbyggandet baseras på Boverkets egna beräkningar.

Placerar sig en kommun ovanför det gråstreckade visar det att kommunen tar ett *större ansvar* än som behövs utifrån det regionala bostadsbehovet. Placerar sig en kommun ovanför det gröna strecket visar det att kommunen presterar bättre än snittet bland de övriga kommuner inom undersökningen.

Bostadsbolagets ekonomiska nyckeltal kan visa på allmännyttans förmåga att bygga mer (hög **soliditet** och/eller **eget kapital**), deras storlek (**omsättning**) och hur affärsmässiga de är (**resultat** och **direktavkastning**). Dessa faktorer har alla betydelse ur ett bostadspolitiskt perspektiv.